

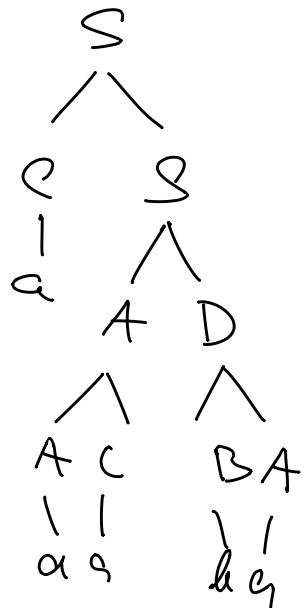
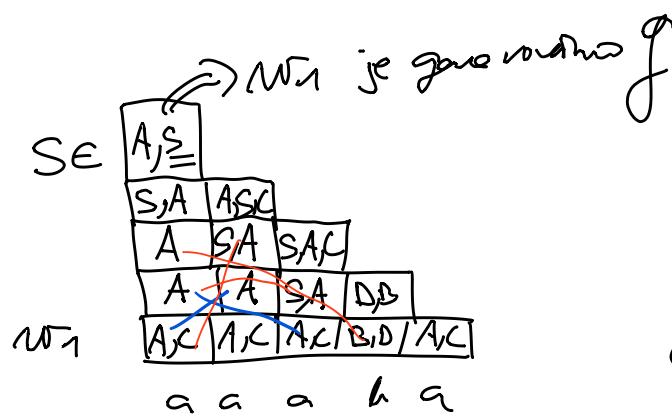
Cvičení 25. a 28. listopadu 2024

Příklad 10.1. Je dána gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B, C, D\}$, $\Sigma = \{a, b\}$ a pravidla P jsou dána

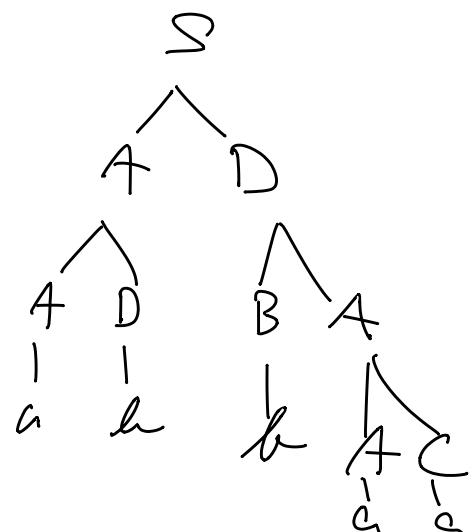
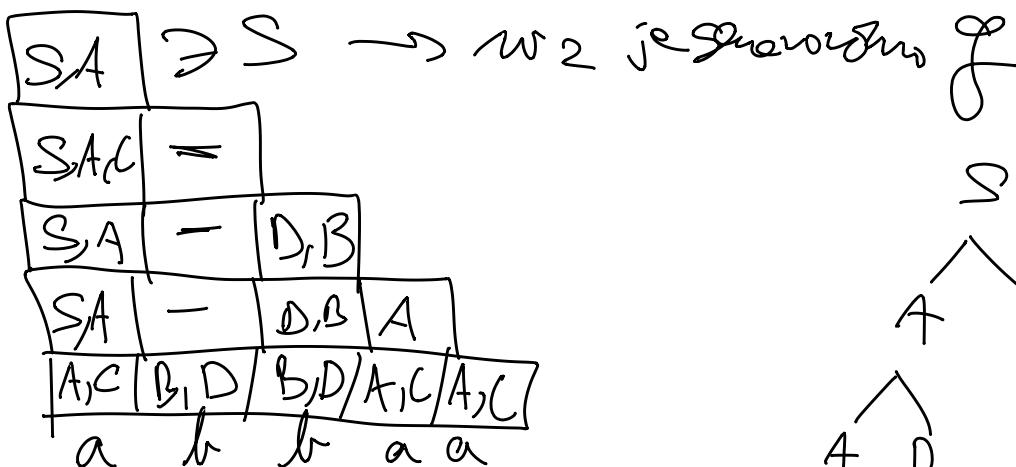
$$\begin{aligned} P : \quad S &\rightarrow AB \mid CS \mid AD \\ A &\rightarrow AC \mid AD \mid a \\ B &\rightarrow BC \mid b \\ C &\rightarrow DS \mid SC \mid a \\ D &\rightarrow BA \mid b \end{aligned}$$

Algoritmem CYK rozhodněte, zda gramatika \mathcal{G} generuje slova w_1 a w_2 kde $w_1 = aaaba$ a $w_2 = abbaa$. Pokud ano, nakreslete derivační strom a napište jemu odpovídající levou derivaci.

$$\begin{aligned} AB &\leftarrow S \\ AC &\leftarrow A \\ AD &\leftarrow S, A \\ BA &\leftarrow D \\ BC &\leftarrow B \\ CS &\leftarrow S \\ DS &\leftarrow C \\ SC &\leftarrow C \end{aligned}$$

$$w_2 = abbaa$$

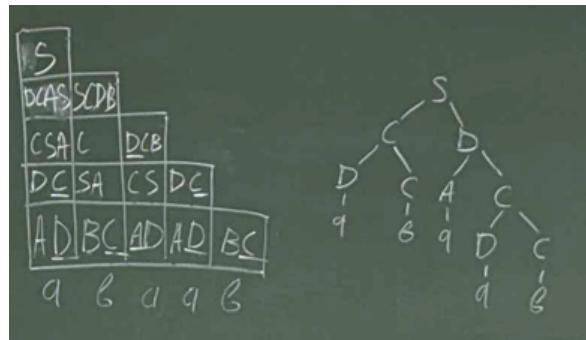

Příklad 10.2. Je dána gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B, C, D\}$, $\Sigma = \{a, b, \}$ a pravidla P jsou dána

$$\begin{array}{l}
 P : \quad S \rightarrow BD \mid CD \mid DA \\
 \qquad A \rightarrow CA \mid a \\
 \qquad B \rightarrow CB \mid b \\
 \qquad C \rightarrow AA \mid BC \mid DC \mid b \\
 \qquad D \rightarrow AC \mid BB \mid CB \mid a
 \end{array}$$

Algoritmem CYK rozhodněte, zda slovo $w_1 = abaab$ je touto gramatikou generováno. Pokud ano, nakreslete derivační strom a napište levou derivaci.

$$\begin{array}{ll}
 AA \leftarrow C & CA \leftarrow A \\
 AC \leftarrow D & CB \leftarrow B,D \\
 BB \leftarrow D & CD \leftarrow S \\
 BC \leftarrow C & DA \leftarrow S \\
 BD \leftarrow S & DC \leftarrow C
 \end{array}$$

Příklad 10.3. S využitím Pumping Lemmatu ukažte, že následující jazyk není bezkontextový, kde

$$L = \{ww ; w \in \{a,b\}^*\}.$$

Je-li L CF, tak existuje $m \geq 1$ takové, že každý $z \in L$, $|z| \geq m$, lze na psát $z = uvwxyz$ splňující

- 1) $|vwx| \leq m$,
- 2) $vx \neq \epsilon$,
- 3) $uv^iwx^i \notin L \quad \forall i \geq 0$

Když $L = \{ww | w \in \{a,b\}^*\}$ byl CF. Takhle máme $m \geq 1$ \Rightarrow vlastnostní $\not\in PL$.

Zvolíme $z = \underbrace{a^m b^m}_{w} \underbrace{a^m b^m}_{w} \in L \quad |z| = 4m > m$

Když $a^m b^m | a^m b^m$ napsáme na 5 částí
 $w_1 \quad w_2$

(I) vwx je podstava w_1 $\quad (4m+2) : 2$

$$m^2 w x^2 | y \quad \boxed{a \quad b} \quad a^m b^m \quad 2m+1$$

(II) vwx je podstava w_2

(III) vwx je podstava $b^m a^m$

$n = b^j \quad x = a^i$ byl CF. Tedy minimální $m \geq 1$ je vlastnostní $\not\in PL$
 $i > 0 \quad j > 0$

$$\begin{aligned} |z| &= 4m \geq m. \\ 1) \quad &vwx \text{ je podstava } w_1 \dots \\ 2) \quad &vwx \text{ je podstava } w_2 \\ 3) \quad &vwx \text{ je podstava } b^m a^m \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} r = i, \quad n = b^j, \quad x = a^i &\quad i \geq 1 \quad k+r+i \leq m \\ r = i, \quad n = a^j, \quad x = a^i &\quad i \geq 0 \quad j+k+i \leq m \\ n = b^j, \quad n = b^j, \quad x = \epsilon &\quad j = i \\ m^2 w x^2 = \boxed{a^m b^m} \quad m+1 &\quad m^2 \end{aligned}$$

Příklad 10.4. Je dána CF gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B, C\}$, $\Sigma = \{a, b\}$ a P je

$$\begin{aligned} S &\rightarrow SA \mid aSb \mid Cb \\ A &\rightarrow SC \mid \epsilon \\ B &\rightarrow bAB \mid bS \mid AA \\ C &\rightarrow CB \mid bA \mid a \end{aligned}$$

Pomocí matematické indukce dokažte, že

$$A \Rightarrow_{\mathcal{G}}^* S^i A C^i$$

pro všechna $i \geq 0$. Toho využijte k důkazu, že $(ab)^{i+1}(ab^3)^i$ jsou generována gramatikou \mathcal{G} pro každé $i \geq 0$.

1.) Z.k. $i=0$

$$S^0 A C^0 = A \quad \text{ans} \quad A \Rightarrow^* A$$

$i=1$

$$A \xrightarrow{A \rightarrow SC} SC \xrightarrow{S \rightarrow S} SAC$$

2.) I.k. Počlp. $A \Rightarrow^* S^n A C^n$, chceme $A \Rightarrow^* S^{n+1} A C^{n+1}$

$$A \xrightarrow{A \rightarrow SC} SC \xrightarrow{S \rightarrow S} S A C \xrightarrow{1.r.} \underbrace{S}_{S^{n+1}} \underbrace{S^n A C^n}_{C^{n+1}} C = S^{n+1} A C^{n+1} \quad \square$$

D)

$$(ab)^{i+1}(ab^3)^i \in L(\mathcal{G})$$

$$\begin{aligned} S &\Rightarrow SA \Rightarrow^* \underbrace{S}_{S^{i+1}} \underbrace{S^i A C^i}_{\overset{A \Rightarrow \epsilon}{\Rightarrow}} \xrightarrow{S^i \xrightarrow{C \Rightarrow a} C^i} \xrightarrow{*} (ab)^{i+1} C^i \xrightarrow{\underset{C \Rightarrow C B \Rightarrow}{\frac{C \Rightarrow C B \Rightarrow}{a B \Rightarrow ab AB \Rightarrow}} \underset{a B \Rightarrow ab AB \Rightarrow}{\frac{a B \Rightarrow ab AB \Rightarrow}{a B^2 AB \Rightarrow ab^2 B \Rightarrow}}} \\ &\Rightarrow (ab)^{i+1} (ab^3)^i \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \text{al}^3AB \Rightarrow$$
$$gh^3B \Rightarrow gh^3AA \Rightarrow$$
$$gh^3A \Rightarrow gh^3$$